

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น
วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูไม้ยืนต้น

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ยืนต้น

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกมะพร้าวทั้งหมด ๖๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๙๕๗,๙๓๐ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด ๖๘ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๓,๒๔๑,๔๕๙ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกยางพาราทั้งหมด ๖๖ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๙,๕๐๒,๕๘๗ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกกาแฟทั้งหมด ๕๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๒๔๓,๓๐๕ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้นที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูมะพร้าว

๒.๑.๑ หนอนหัวดำ พื้นที่ระบาด ๒๗ จังหวัด จำนวน ๖,๘๙๑ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๓๑๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖,๕๘๐ ไร่) แบ่งเป็น

๑) การทำลายระดับน้อย	จำนวน ๕,๐๒๙ ไร่	(๗๒.๙๘%)
๒) การทำลายระดับปานกลาง	จำนวน ๑,๕๑๒ ไร่	(๒๑.๙๔%)
๓) การทำลายระดับรุนแรง	จำนวน ๓๕๐ ไร่	(๕.๐๘%)

๒.๑.๒ แมลงดำหนาม พื้นที่ระบาด ๒๗ จังหวัด จำนวน ๒๕,๕๐๓ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๗๘๖ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๔,๗๑๗ ไร่) แบ่งเป็น

๑) การทำลายระดับน้อย	จำนวน ๑๓,๔๗๒ ไร่	(๕๒.๘๓%)
๒) การทำลายระดับปานกลาง	จำนวน ๑๑,๓๐๔ ไร่	(๔๔.๓๒%)
๓) การทำลายระดับรุนแรง	จำนวน ๗๒๗ ไร่	(๒.๘๕%)

๒.๑.๓ ดิวแรด พื้นที่ระบาด ๒๐ จังหวัด จำนวน ๙,๗๕๖ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๓๙๘ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙,๓๕๘ ไร่)

๒.๒ ศัตรูปาล์มน้ำมัน

๒.๒.๑ หนอนหัวดำ พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๕ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๒.๒.๒ หนอนปลอกเล็ก พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน ๒ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๒๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๗ ไร่)

๒.๒.๓ ดิวแรด พื้นที่ระบาด ๔ จังหวัด จำนวน ๗๘๙ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๙๗ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖๙๒ ไร่)

๒.๒.๕ ดิวกุลลาบ พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน ๑๒๘ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๓๓ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙๕ ไร่)

๒.๒.๗ โรคลำต้นเน่า พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๙๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๘๕ ไร่)

๒.๓ ศัตรูยางพารา

๒.๓.๑ โรคครากขาว พบการระบาดของโรคครากขาวในพื้นที่ ๗ จังหวัด จำนวน ๒,๓๖๓ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๗๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒,๒๘๘ ไร่)

๒.๓.๒ โรคใบร่วง พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๔๑๘,๑๒๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒๖,๑๑๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๓๙๒,๐๐๕ ไร่)

๒.๔ ศัตรูกาแฟ ไม่พบการระบาด

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูมะพร้าว

๓.๑.๑ ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของศัตรูมะพร้าว ผ่านทางเว็บไซต์กองส่งเสริมการอารักขาพืช และจัดการดินปุ๋ย เว็บไซต์สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ บอร์ดประชาสัมพันธ์ และสื่อช่องทางต่าง ๆ เช่น Facebook

๓.๑.๒ ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำเรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว และการดูแลสวนมะพร้าว ให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๓ ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำทำลายไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง

๓.๑.๔ ปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.)

๓.๑.๕ ส่งเสริมให้เกษตรกรภายใต้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ผลิตขยายแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อใช้ควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าว

๓.๑.๖ ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) เพื่อควบคุมการระบาดของแมลงดำหนามมะพร้าวในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.)

๓.๑.๗ ใช้กำดักฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน

๓.๑.๘ ส่งเสริมให้เกษตรกรดูแลสวนมะพร้าวให้สะอาด เก็บเศษซากพืชไปเผาทำลายเพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดและศัตรูพืชชนิดอื่น ๆ

๓.๒ การควบคุมศัตรูปาล์มน้ำมัน

๓.๒.๑ รณรงค์ให้เกษตรกรดูแลสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาด กำจัดวัชพืชบริเวณสวนปาล์มน้ำมัน เก็บเศษซากพืชไปเผาทำลาย เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดแก่เกษตรกร และหมั่นสำรวจสวนปาล์มน้ำมันอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๒ แนะนำให้ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่ถูกหนอนหัวดำทำลายไปเผาทิ้ง และใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย

๓.๒.๓ ใช้กำดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย

๓.๒.๔ ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) โดยขอรับการสนับสนุนเชื้อราเมตาตาไรเซียมจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน

๓.๒.๕ สำหรับต้นปาล์มน้ำมันที่ถูกด้วงแรด และด้วงกุกุหลาบทำลายระยะรุนแรง แนะนำให้ใช้สารเคมีคาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี) อัตรา ๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นบริเวณใบให้ทั่วในตอนเย็นก่อนค่ำ

๓.๒.๗ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่าปาล์มน้ำมัน เพื่อควบคุมการระบาด

๓.๓ การควบคุมศัตรูยางพารา

๓.๓.๑ ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาดของโรครากขาว และโรคใบร่วง ที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพาราในช่วงฤดูฝนแก่เกษตรกร

๓.๓.๒ ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรค ขนาดคูกว้าง ๓๐ เซนติเมตร ลึก ๖๐ เซนติเมตร ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ ๒ ต้น และกึ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงกับแถวถัดไปทั้งสองข้าง เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก ซึ่งจะขุดลอกคูทุกปี

๓.๓.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ฉีดพ่นบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของโรครากขาว และโรคใบร่วง

๓.๓.๔ สำหรับต้นยางพาราที่พบว่าเป็นโรครากขาวระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการ หรือใช้สารเคมีโพพโคนาโซล 25% อีซี อัตรา ๓๐ ซีซีต่อน้ำ ๓ ลิตรต่อต้น ราวบริเวณที่เป็นโรครากขาว

๓.๓.๕ สำหรับต้นยางพาราที่พบว่าเป็นโรคใบร่วงระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของสถาบันวิจัยยาง การยางแห่งประเทศไทย โดยวิธีพ่น ดังนี้

- เบนโนมิล อัตรา ๒๐ - ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่

- โพรปีเนป หรือ แมนโคเซป หรือ คลอโรราโลนิล อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่

- เฮกซาโคนาโซล อัตรา ๓๐ - ๔๐ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่

- โพรปีโคนาโซล อัตรา ๑๐ - ๑๕ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่

- ไทโอฟานีต-เมริล อัตรา ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่

๓.๓.๖ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดสงขลา ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส ตรัง และสำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา จัดทำแปลงเรียนรู้การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา สายพันธุ์ NST009 เพื่อควบคุมการระบาดของโรคใบร่วงในยางพาราในพื้นที่

๔.การคาดการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น ในช่วงระหว่างวันที่ ๒ - ๘ ธันวาคม ๒๕๖๒

ภาคเหนือ

- มะพร้าว ได้แก่ หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และโรคยอดเน่า
- ปาล์มน้ำมัน ได้แก่ หนอนหัวดำ ตัวงแสด และโรคโคนลำต้นเน่า
- ยางพารา ได้แก่ โรคใบร่วง และโรครากขาว
- กาแฟ ได้แก่ เพลี้ยหอย และโรคราสนิม

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- มะพร้าว ได้แก่ หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และตัวงแสด
- ปาล์มน้ำมัน ได้แก่ หนู โรคผลเน่า และโรคโคนลำต้นเน่า
- ยางพารา ได้แก่ โรครากขาว และโรคใบร่วง
- กาแฟ ได้แก่ โรคราสนิม และโรคราน้ำค้าง

ภาคกลาง และภาคตะวันออก

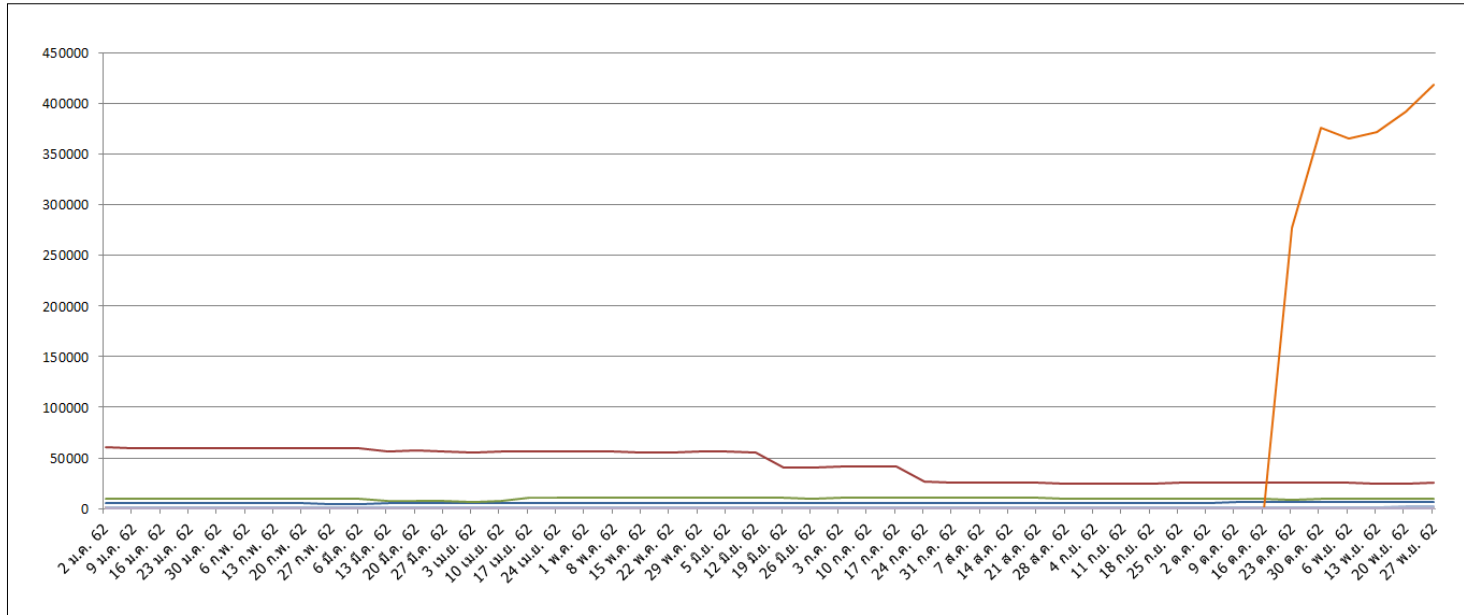
- มะพร้าว ได้แก่ หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และด้วงแรด
- ปาล์มน้ำมัน ได้แก่ หนู และโรคโคนลำต้นเน่า
- ยางพารา ได้แก่ โรครากขาว และโรคใบร่วง
- กาแฟ ได้แก่ หนอนเจาะลำต้น และโรคราน้ำค้าง

ภาคใต้

- มะพร้าว ได้แก่ หนอนหัวดำ และโรคยอดเน่า
- ปาล์มน้ำมัน ได้แก่ หนู โรคผลเน่า และโรคโคนลำต้นเน่า
- ยางพารา ได้แก่ ปลวก โรคใบร่วง และโรครากขาว
- กาแฟ ได้แก่ เพลี้ยหอย โรคราสนิม และโรคราน้ำค้าง

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้น ปี ๒๕๖๒

ภาพรวมทั้งประเทศ

— หนอนหัวดำ-มะพร้าว ๖,๘๙๑ ไร่

— แมลงดำหนาม-มะพร้าว ๒๕,๕๐๓ ไร่

— ดั้วแรด-มะพร้าว ๙,๗๕๖ ไร่

— ดั้วงวง-มะพร้าว (ไม่พบการระบาด)

— หนอนพาราซ่า-มะพร้าว (ไม่พบการระบาด)

— หนอนหัวดำ-ปาล์มน้ำมัน ๑๕ ไร่

— หนอนปลอกเปลือก-ปาล์มน้ำมัน ๒ ไร่

— ดั้วแรด-ปาล์มน้ำมัน ๗๘๙ ไร่

— ดั้วงกุหลาบ-ปาล์มน้ำมัน ๑๒๘ ไร่

— หนอนหน้าแมว-ปาล์มน้ำมัน (ไม่พบการระบาด)

— หนุ-ปาล์มน้ำมัน (ไม่พบการระบาด)

— โรคลำต้นเน่า-ปาล์มน้ำมัน ๙๐ ไร่

— โรครากขาว-ยางพารา ๒,๓๖๓ ไร่

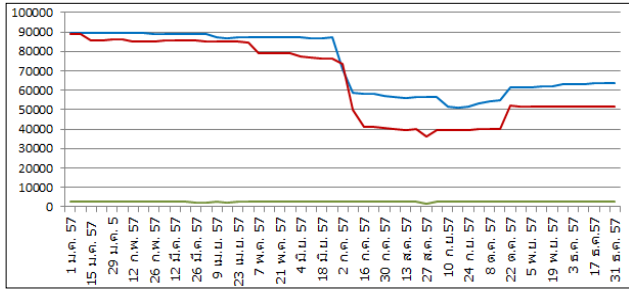
— โรคนิวโรคสีน้ำตาล-กาแฟ (ไม่พบการระบาด)

— โรครากขาว-ยางพารา ๔๑๘,๑๒๐ ไร่

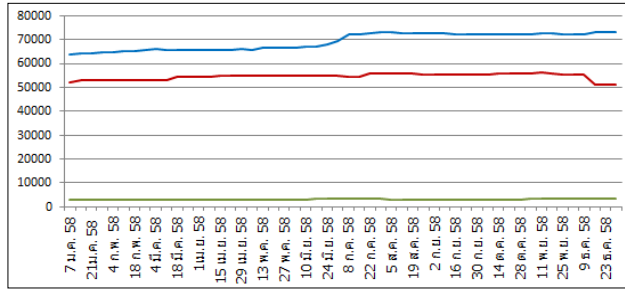
— โรคลำต้นเน่า-ยางพารา (ไม่พบการระบาด)

— โรคนิวโรคสีน้ำตาล-กาแฟ (ไม่พบการระบาด)

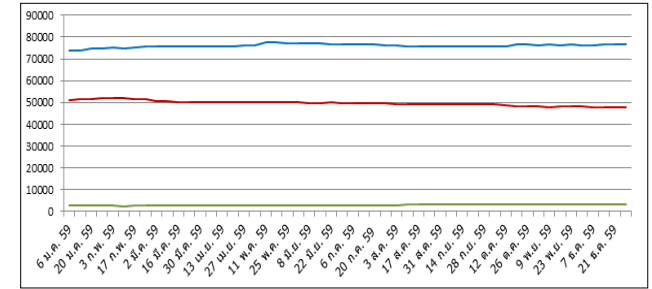
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูมะพร้าว ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๒

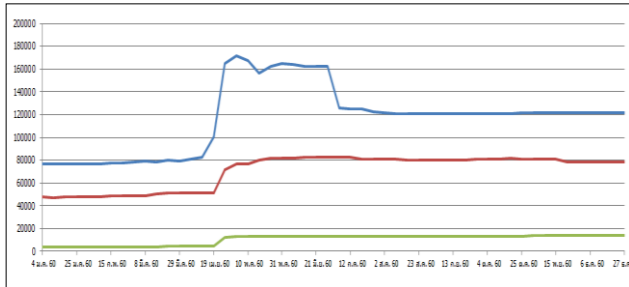
ปี ๒๕๕๗

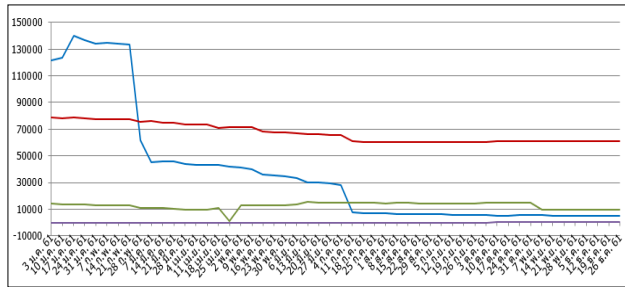
ปี ๒๕๕๘

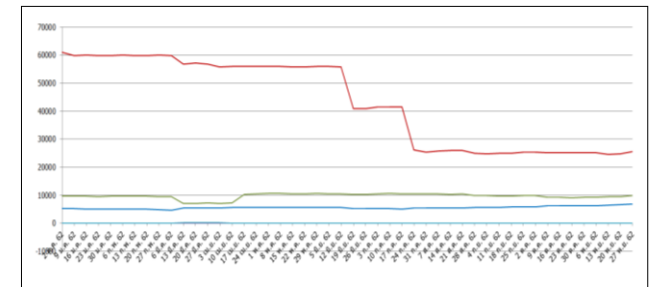
ปี ๒๕๕๙

ปี ๒๕๖๐

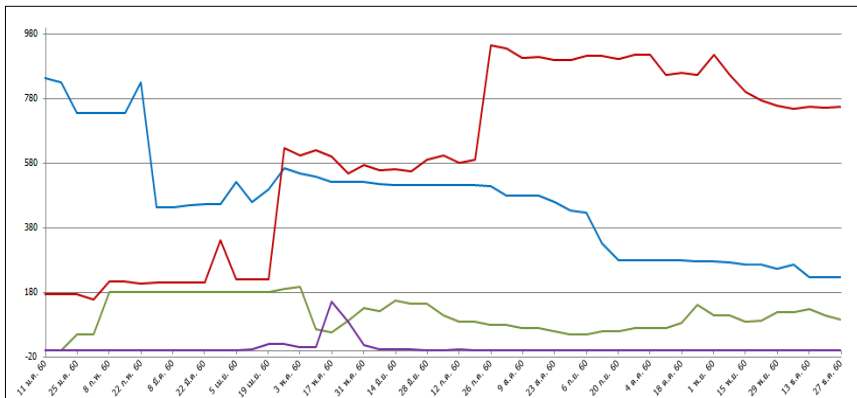
ปี ๒๕๖๑

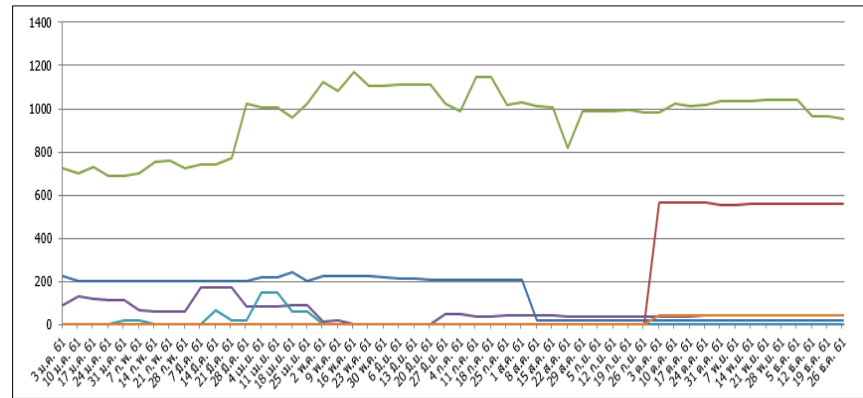
ปี ๒๕๖๒

- หนอนหัวดำ-มะพร้าว ๖,๘๙๑ ไร่
- แมลงดำหนาม-มะพร้าว ๒๕,๕๐๓ ไร่
- ด้วงแรด-มะพร้าว ๙,๗๕๖ ไร่
- ด้วงวง-มะพร้าว (ไม่พบการระบาด)
- หนอนพาราซ่า-มะพร้าว (ไม่พบการระบาด)

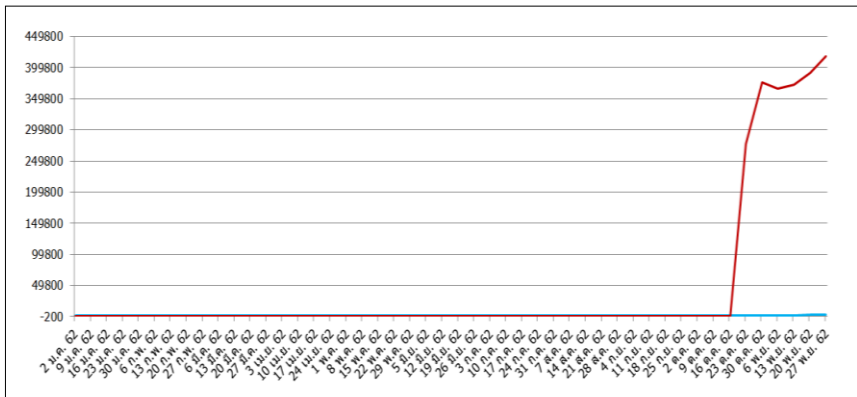
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒

ปี ๒๕๖๐

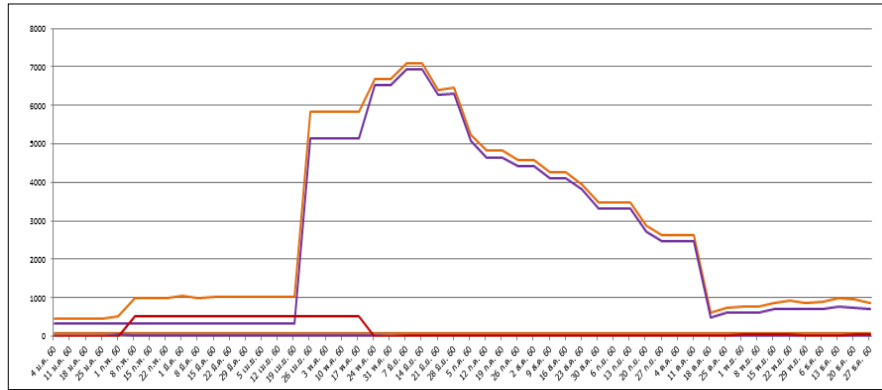
ปี ๒๕๖๑

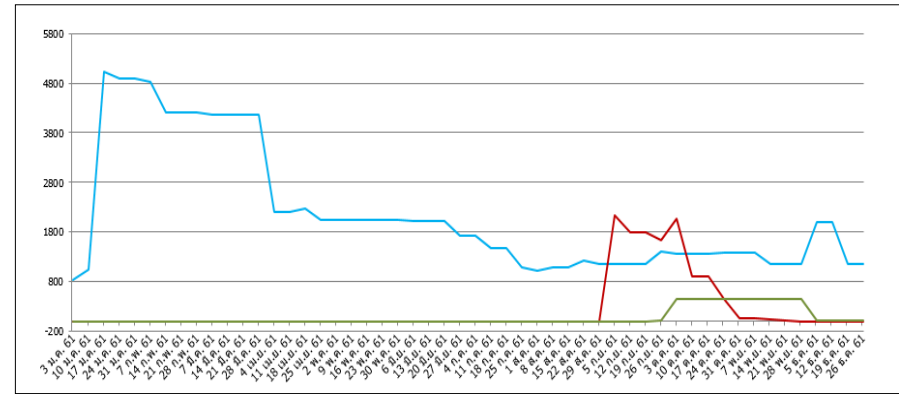
ปี ๒๕๖๒

- หนอนหัวดำ ๑๕ ไร่
- หนอนปลอกเล็ก ๒ ไร่
- ตัวงแสด ๗๘๙ ไร่
- ตัวงกุหลาบ ๑๒๘ ไร่
- หนอนหน้าแมว (ไม่พบการระบาด)
- หนอน (ไม่พบการระบาด)
- โรคลำต้นเน่า ๙๐ ไร่

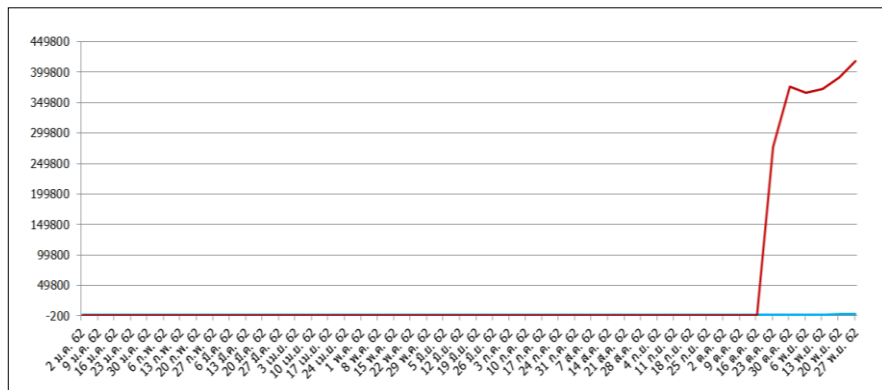
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูยางพารา ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒

ปี ๒๕๖๐

ปี ๒๕๖๑

ปี ๒๕๖๒

- โรครากขาว ๒,๓๖๓ ไร่
- โรคใบร่วง ๔๑๘,๑๒๐ ไร่
- โรคเส้นดำ (ไม่พบการระบาด)